

LÉVAI HIRLAP

Társadalmi-, Szépirodalmi- és Közgazdasági hetilap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal hová
a lapba szánt kéziratok, hirdetések,
előfizetési díjak köldendők:
LÉVA, KAZINCZY-UTCZA, 2. SZÁM.

Előfizetési ár:
Egész évre ..... K. 5.
Fél évre ..... " 2.50
Negyed évre ..... " 1.25
Egyes példány 10 filléret kapható:
SCHULCZ IGNÁCZ LAPTULAJDONOSNÁL.

Nyilttéri közlemények soronként 50 fill
Hirdetések egyezség szerint.
MEGJELNIK MINDEN SZOMBATON
Szerkesztőség telefon szám 24.

Deficit a költségvetésben.

Politikamentesen is lehet beszélni a költségvetésről, a melyet mint átvett hagyatékot kényszerű szükségből terjesztett elő a Khuen kormány a képviselőháznak, mert indemnitást kért és az arra vonatkozó javaslat elő nem terjeszthető a nélkül, hogy legalább valószínűvé ne tétessék, hogy a kormány minden lehető elkövetett arra nézve, hogy rendes költségvetés keretében intézze az ország pénzügyeit. Nem tehetett a kormány egyebet, mint átvette elődének hagyatékát, az előkészített állami költségvetést, odadobva azt mérlegelés tárgyául a különböző pártállásoknak, odaállítva az országot egy dilemma elébe, hogy fejtsse meg, vajon mi-féle élvezetben részesül az adófizető, van e a költségvetésben némi csekély felesleg, a régi szokás szerint, avagy pedig a deficit fedezéséről kell gondoskodni.

A mérlegszerű összeállítás most is kitudja mutatni a csekély bevétel többlet körülbelől 21000 koronában, de ha mélyére nézünk a költségvetés számoszlopainak, arról kell, meggyőződést szerezniük, hogy kölcsönpénzel fedezetben a beruházásokra több mint 70 millió korona a jelentéktelen bevételi többlet, a mi az államháztartás aktivitásának volna fokmérője, milliomos deficit jelentkezik az államháztartásban, a mi ujdonszámba megy, mert ilyen költ-

segvetési mérleg már több mint két évtizede nem fordult meg a törvényhozás előtt.

A 21000 koronás többletnek könnyen akad gazdája, hanem a 78 milliós deficit apát keres. Az apát bizonyára megkeresik a különböző pártok, a mely ennél a tetelnél rá fognak mutatni a rossz gazdálkodásra, a könnyelmű pénzügyi politikára, a mely megszülte a deficitet.

De jó lessz vigyázni ennél az apasági keresetnél, a melyben büne van az egész magyar politikai és közéletnek, mert annak az elfajulása vitte oda az államháztartást, hogy passiv kezdleni a mérleg.

Harminc esztendeje kormány és törvényhozás nem cselekszik egyebet, mint nyaktörő kísérleteket végez egy igenis könnyen kipróbálható kísérleti nyul felett: azt igyekezett ugyanis minden kormány és minden alakulásu törvényhozás a gyakorlatban megmutatni, hogy mi-féle es mekkora terheket képes elviselni ez az ország. Fájdalom arra csak a legutóbbi korszak alatt történtek némi inkább félénk, mint elhatározott és bátor kísérletek, hogy miként fokozható az adófizetők teherbírása, mert csakis a védvamos kereskedelmi és vámpolitika volt eszköz abban, hogy gyarapodjék az ország népének keresete, emeltessék annak adózó képessége. Csak a legutóbbi évtizedben részesült támogatásban a mezőgazdasági termelés, az egyet-

len, komoly céltudatos törekvéssel virágzásra emelhető, minden leicsinylés mellett a legnagyobb ipar, a mezőgazdaság csak most kezdett felszabadittatni a mester-séges nyomás alól, a melynek fentartása messzi, soha nem valósi-ható fantomokat tüntetett fel úgy, mintha azok a nemzet igaz érdekei volnának.

Ha még ehhez hozzávesszük, hogy az állami hatalom tultengése minő pénzügyi áldozatokat követelt, ha meggondoljuk, hogy a társadalmi öntevékenység legnagyobb gátja, a merev és rideg burokrácia minő állandó és folyton emelkedő állami költséggel lőn beiktatva a magyar közéletbe mint mindenki által követendő és keresendő utja a boldogulásnak, akkor tisztában vagyunk azzal, hogy ennek a deficitnek meg kellett érkezni halálos bizonyossággal, mert annak az utját előkészítették tervszerűen.

Ebben az országban a deficit nagyobb baj mint másutt. A művelt nyugot épen úgy beleesett a költségvetési deficitekbe, a mint ezekben állandóan leborálta mi balkanszomszédságunk. De míg a nemzeti munka Németországban, Angliában az államadóságokban is a nemzeti jólét forrásit tudja feltárni, addig nálunk az államadóságok ujjabb bilincsek, a melyek függésünket a külföldtől, s elsősorban Ausztriától ujjabb lánaszemekkel teszik érezhetőbbé. És ne tessék

KOESTLIN

ele teasütemény és cakes!

HORNIMAN-TEA

a világ legjobb teája!

E három, legjobbnak elismert cikk egy csésze izletes teához

Kertész Lajosnál kapható Léván.

BAKER

eredeti angol töltés: jamaika rum!

hinni, hogy az így felgyülemelő bajokra az önmálló berendezkedés gyorsan gyógyító irt ad, mert ezt a betegséget nem következményeiben, hanem alapjában kell gyógyítani.

A gyógyszer megvan: Magyarország mezőgazdaságának teljes kifejlesztése, ennek a nagy és a virágzás minden feltételével bíró nemzeti iparnak a nagy eszközökkel való fellendítése ma az egyetlen út arra, hogy az ország a mutatkozó deficitet anyagi meghanyatlás nélkül elviselje.

A városok segítése és a belügyminisztérium.

Az a törvényjavaslat, amely a városok segítésére egyelőre két millió koronát adott, mostanában nagyfoglalkoztatja a városokat. A két millió korona, illetőleg annak elosztási módjával igen sok helyütt elégedetlenek és ez az elégedetlenség egyre nagyobb mértékben jelentkezik. A sérelmeknek ez az egyik része, a másik az, amely a tisztviselők fizetésrendezésénél történt. Az érdekelt körök véleménye tehát már teljesen kifomálódott, aminek eredményeképpen Lukács György nagyváradi tanácsnok tervezetet dolgozott ki, amelyet a belügyminisztériumhoz nyújt. E tervezetekben részletesen felsorolja a városok segítésének hiányos végrehajtását és egyúttal megállapítja az orvoslás módzatait is, természetesen, hogy most már minden, amit a hiányok orvoslásánál várnak, azon fordul meg, hogy a belügyminisztériumban a sérelmekkel és a panaszokkal szemben

milyen álláspontra helyezkednek. Ez az álláspont, amennyire az lehetséges örvendetes a városokra, mert lápunk levelezője fönnjárt a belügyminisztériumban, ahol a városi ügyekben igen jártas előkelő államtitiszviselő adott információt a kérdésben.

Természetszerűleg a kérdéses dologban az első nehézség az volt, hogy a belügyminisztérium elé hivatalos forrásban meg nem jutottak el a sérelmek, ezenkívül pedig a dolog természeténél fogva a minisztériumban, ahol minden kérdés az illetékes tényezők egész során megy keresztül, amíg a végleges határozathozatal kiformálódhatik, egy embernek a véleménye, habár mint a fölfogás egyik jellemzője értékes is, végleges érvénnyel nem bírhat. Az információ szerint a városok sérelmeiben csudálni való dolog egyáltalában nincsen, mert az informáló megjegyzése szerint, nem volt még soha a világon egyetlen olyan nagy köz számára alkotott dolog sem, amelyen a köz egyik vagy másik része a kisebb, vagy másik fele föl ne háborodott volna. A városok segítésénél is így van a dolog. A városok segítéséről való törvényjavaslat bár a hasznosságát és a körülményekhez való okos, oportunitus alkalmazkodását senki kétségbe nem vonhatja, nem tarthat jogcímet arra, hogy önmagában tökéletes legyen, hogy elene alapos sőt jogos kifogást senki ne támaszthasson.

Azoknak a panaszoknak és sérelmeknek, amelyek magánuton jutottak az informáló államtitiszviselő tudomására nagyrésze olyan természetű, amelyeknek megoldása ez idő szerint egyenesen képtelenség. Am a sok tulhajtott panasz és a sok vérmes vágyódásból keletkezett követelés elmellőzése után visszamarad egy szilárd mag, amelynek figyelmébe vétele elől kitérni már egyenesen lehetetlenség. Ez a szilárd mag ugyszólván

reassumulása a követeléseknek úgy a segély helyesebb elosztásánál, mint a tisztviselők fizetésrendezésénél. Hogy melyek lesznek azok a követelések, amelyek már már a köztudatba is átment, vélt, vagy valóságos és fölülte nagy számu sérelmek közül figyelembe vétetnek, most még megállapítatlan, de egyben teljesen céltalan is lenne minden ilyen természetű megállapítás. Egy dologot azonban már most meg lehet állapítani, minek a bekövetkezése egy a valószínűséggel, hogy orvosolva lesz minden olyan sérelem, amely nem ellenkezik sem a javaslat sem a rendelet alapelveivel. Azzal az alapelvvel, hogy a segítés kizárólag olyan irányú dolgok ellenszolgáltatásaként adódik, amelyeket a város, mint az állam funkcionáriusa végez. A segélyt tehát mindenkor az a körülmény határozza meg, hogy a város milyen mértékben veszi ki részét azokból a szolgáltatásokból, amelyek bizonyos szempont szerint állami jellegű funkcióknak tűnhetnek fel. Tehát a jogos sérelmek közül azok lesznek orvosolva, amelyek beilleszkednek a mai keretek közé; ezek meglehet hogy nem lesznek minden tekintetben kielégítőek, igen helytelennek találhatja minden józanul gondolkodó ember a vérmes reményeknek oklatan fölkeltését, de minden esetre a teljesíthetőség határán belül fognak mozogni. A sérelmekre vonatkozóan meg kell még jegyezni, hogy azok nagyrészt a mai állapotokból erednek; ezek automatikusan elesnek, amikor a mostani két millió koronás segély a program értelmében emelkedni fog.

Egyébként minden az új aerától, az új belügyministertől függ.

Követeljük mindenütt budafoki F. M. K. E. gyújtót!

TÁRCZA

A sötét lepke.

Hírös alkonyrésásktól effödöttén

Felém sugároz még az otthonom.

Ödökbölygők síráma sír fel bennem.

Mely nagy keserű szívemre fonom.

Mérvölög, mint gyötrőden édes sejtés

Az az idegen s mégsé messze hin,

Régóta száll a már fűs lepke felejtés,

Hűségom virágos kertjeim.

Sejtelmesen kondult az óra. Hallhat

Vert csak szívem. Tűztek assonysemek,

De mely lángjuk csak úgy vittem magammal,

Mint hervadt koszorút a félt kezek.

Kathy Sándor.

Nem vagyok szerelmes.

(Magánjelenet.)

Egy ur: (Szöke és szerencsétlen a szökek rendesen szerencsétlen teremtések.)

Hát szerelmes vagyok? (mosolyog). Éppenséggel nem vagyok szerelmes. Nem a legkevésbé sem . . . Hiszen ha ez lennék ha tudnék szerelmes lenni! . . . ez olyan édes bolondság, olyan együgyű boldogság . . . szerelm!, (Nevet) Sajnos olyan józan vagyok, mint egy . . . mint egy . . . (nem talál elég szellemes hasonlatot.) mint egy bürzelovag . . . Pedig mennyire szeretnék szeretni . . . Szinte vágyom, epedek valaki után, aki utánam is vágyakozzék csak egy picikét . . . csak ennyit . . . (az ujjá végé mutaja.)

De Margit! . . . (ijedten néz körül, majd elmosolyodik) Nos? . . . Margit? . . .

Semmi! biztosítom, hogy semmi . . . (Ráteszi a kezét a szívére és hallgatózik) Lám! . . . Semmi! . . .

Már most hogy érzelmeim fölül ennyire nyugodt lehetek, csak arra vagyok kíváncsi hogy támadt ez a dolog? honnét van az hogy az egész város tele van vele, hogy Margit és én . . . azaz én és Margit . . . (körülnéz óvatosan) szeretjük egymást, azaz . . . hogy én szeretem őt.

(Főlényen mosolyog, megböki a mellét) Én? . . . Én? . . .

Ha így is lenne éppenséggel nincs rá okom hogy szégyenkezzem miatta, mert ami azt illeti Margit határozottan csinos lány, sőt szép, ő a legfesebb a mi lányaink között, szellemes, okos és ügyes . . . Ezek mind olyan tulajdonságok, amikbe külön-külön is szerelmes lehet az ember, (kicsénylőleg), de azt hiszem, hogy éppen az, hogy ilyen nyíltan, ilyen elfogulatlanul beszélgetek róla, bizonyít mellettem, hogy — (a szívére mutat és kézzelvel tagadó mozdulatot csinál) — semmi, semmi . . .

Tárgyilagosan fogom felvetni a kérdést: honnan gondolja a világ, hogy én Margitba szerelmes vagyok? . . .

Megalakult a Patronage.

Igen szép gondolat volt a Stefánia árvaházat tartató Lévai Nőegylettől, hogy folyó évi január hó 31-re egybejelje az itt helyben működő: Bethlen Katalin ker. Nőegyletet, Lévai izr. Nőegyletet, Erzsébet Filléregyletet és az Evangélikus Nőegyletet a czébből, hogy a közóhaj és humanismus hangos szava által létrejöjjön 1908 évi XXXVI. t. czikkre, illetve a fiatalok büntetőkre vonatkozó büntetőtörvénykönyv és bünvádi perrendtartás módosításából kifolyólag a büntetendő cselekménnyel terheltet közös erővel a jó utra visszavezessék, óvják, alkalmazzák, kereset szerzésben támogassák.

Faragó Sámuel titkár előterjesztésére többeknek hozzászólása után egyhangulag fogadtatott el a következő nemes eszméktől áthatott határozati javaslat mely szerint:

Az egybegyűlt nőegyesületek kiküldöttük útján kijelentik, hogy átvannak hatva a zászlónkra írott gyermekvédelem magasztos eszméjétől - s miután az emberek, de különösen a gyermekek nagy része nem kedvteléstől esik bűnbe, hanem az élet viszonyosságainak és reménytelen küzdelmének kényszerítő hatása alatt, az idézett t. cz. és a módosított bünvádi perrendtartás sikeres keresztül vitele érdekében velünk együtt testvéresen óhajtanak eljárni, de közös magalmat indítanak az iránt is, hogy azon fiatal leányok és fiukat kikre családjuk és környezetük erkölcsileg káros hatással van és aggodalomra ad okot, hogy a mindenre fogékony lelkületüknek fogva az élet ingoványos talajára ráléptek, vagy rálépni fognak, a tisztességes társadalomnak részben saját hatáskörükben, részben pedig a m. kir. állami gyermekmenhely vagy más hasonló irányú egyetek támogatásával megmentik és ezennel megalakítják a Bars megyei Nő-

egyesületek Együttös Patronage -át. - És ezen határozatról Barsvármegye Főispánját, Barsvármegye törvényhatóságát, az aranyosmátróti kir. törvényszéket, a kir. ügyészséget, a m. kir. állami gyermekmenhelyek országos felügyelőjét, a megyében működő kir. járásbírókat és főszolgabírákat, Léva, Körmőczbánya, és Ujbánya r. t. városokat, az országos gyermekvédő ligát, minden felekezet esperességeit, az illetékes ügyvédi kamarát, valamint a vármegyében lévő összes nőegyesületeket. -

Ezek után tehát örömmel jelenthetjük, hogy a legnemesebb czélokért lelkesedő Patronázs egyesület már városunkban is megalakult sőt egyike az a vidéki városok Patronázs egyesületei közül, a legelőbb megalakultaknak, mi a Stefánia árvaházat tartató Lévai Nőegylet nemes szívű, a szegények s elhagyottak nyomora, szenvedései iránt fogékony szívű titkára: Faragó Sámuel érdemének tudhatóba, a kinek fáradhatatlan szönetlen munkássága előtt újból meghajtjuk az elismerés zászlaját.

HIREK.

— **Eljegyzés.** Lázár Emanuel borkereskedő eljegyezte Spitz Honorkát. Spitz Mór ujbányai kereskedő kedves leányát. Gratulálunk!

— **Mulatság.** A kereskedő ifjak társulata sikeresnek ígérkező mulatsága a központi kávéház helyiségeiben ma este lesz megtartva.

— **Tudományos előadások.** A lévai róm. kath. főgimnázium és az állami tanítóképző intézet tanárai együttesen tudományos előadásokat és fölolvasásokat tartanak. Az első előadás február 18-án d. u. 6 órákor a gimnázium rajztermében lesz. Az előadásokat vezített képek teszik intenzivebbé. Belépő díj nem lesz.

— **Udvari vadászat.** Mult hó 29-án este érkezett meg Kistapolcsányba József főherceg több magasrangú Nimród kíséretében. A vadászaton, a többek között: Koburg herceg, gróf Esterházy, gróf Újküll-Gilenband, báró Révay, Keltz csász. és kir. kamarás és Libits Adolf udvari tanácsos is részt vettek. A vadász zsákmány — daczára a kedvezőtlen időjárásnak a mult évekhez képest mégis kielégítőnek mondható.

A sajtónak hivatása és kötelessége olvasóközönségének figyelmét minden oly jelenségre és vívmányra, különösen az orvosi gyógytudomány terén irányítani, mely a szenvedő emberiség javát szolgálja. Eddig az epilepsziáról (nehézkór) az általános felfogás az volt, hogy gyógyíthatatlan betegség. A szegény betegek fűhöz-fához kapkodva, rendszerint fölmi hangzatos, de értékelen készítményekkel hasztalanul próbálkoztak. Megbízható értesülésünk van arról, miszerint egy budapesti speciálista orvos tudományos alapon és bevált módszer szerint gyógyítja az epileptikus betegeket és e módszerrel kiváló győzedelményeket ért el. Ez orvos dr. Szabó B. Sándor (Budapest, V. Nagykorona utca 18) ki érdeklődőknek készséggel nyújt felvilágosítást.

— **Megöregt fiu.** Hornyacsek József nagyközmályi 14 éves siketnéma fiu, ki epilepsziában is szenvedett, mult hó 25-én d. u. mig anyja a szomszédba ment át, addig felügyelet nélkül maradt s a tűzhely fölötti kemenczén, tartózkodott, majd lerúgta a tűzhely karikáit, minek következtében ruhája tüzet fogott. Mire az anyja megérkezett a fiu olyannyira összegegett, hogy égési seibebe harmadnap bele is halt. A fiú, mivel nem volt rendes elméjű igen sok gondot okozott szüleinek; egyizben a vonat elé ült, honnét csak nagy nehezen sikerült őt megmenteni.

A multkor -- egy bálon -- egy négyest táncoltam vele. Ugy-e bár ez még nem elég? . . .

A haját mesésen merészen lésülte ki ez alakomra még sohasem láttam így . . . Késem csak semmi mosoly, lehet hogy más látni már úgy, de én nem . . . Izléses fehér ruhácska volt rajta -- különben ha őszinte ábránok lenni, kénytelen vagyok beismerni hogy mindig rendkívül izlésesen öltözik -- fehéren csinos fehér ruhácskája volt, amely tölkörtve mutatta teste lágy körvonalait. Ha nem félnék tőle, hogy elfogultnak mondanak, azt állítanám, hogy a természet csodaszép, klasszikus . . . de nem megyek olyan messzire . . . mert . . . (zavart) hasztalan mosolyognak kérem . . .

Az arcán csókolni való rózsákat fakasztott a bőre és szemében ezer ingerlő kis ördögűző fanyárt . . . pajkos szellemes volt és én alig szóltam azt hány szót . . . Ez a fölényes viselet, azt hiszem: imponált neki . . . Különben ha nem úgy van -- hát mit törődöm vele? . . .

Figyeltem, hogy mással miképp táncol és ugy sajnáltam léha, haszontalan táncosaitól minden szavát, minden pillantását s mosolyát.

Egészen komolyan mondhatom, hogy nem érdemlik meg ezek az üres legények, akiknek egyedüli érdemük, hogy hajukat elválasztva fésülük és nadrágjuk vasalva van, bizony Isten nem érdemlik meg, hogy olyan leány mint Margit, a karjaikon lejtson az ő együgyűségeiken mulasson, az ő . . . (meghökken). De miért ne mulasson? Hiszen leány. Könnyelmű és léha mint a többi aki talán nem is érdemes rá, hogy utána gondoljanak ábrándozzának fölöle és elsőhajtják a nevét, így!

— Margit! . . . (söhajt: Margit! . . .)

Nem lehet semmit sem tudni. Talán a legszebb lelkű leány, akit csak ismerek, de mi haszna, ha nem gondol vele senki . . .

A minap arra mentem az ablakja alatt. A szobát takarította és ehhez illő háziruha volt rajta . . . Más leány ilyenkor rendetlen. a dolgozó ruhája piszkos, önmaga elhanyagolt; de a kis Margit olyan volt, hogy —

bizony Isten -- az ember önkénytelenül is kiszalajtottta a száján.

— Milyen édes volna ilyen kis feleség! Kár hogy nem érdeklődöm ugy iránta. Beszelnék vele. Megfognám kis kezét, megszerintem gyöngén és ha ugy érezném, hogy visszaszorítja, vagy azt tudnám, hogy nem egészen idegen hozzám egy alkalmas pillanatban megkérdezném tőle:

— Édes Margitkám! . . . mondja nem talán maga tűrhetőnek ezt az életet az én oldalamon? (M. gijedt körül néz, megzavarodik és a zsebkendőjével megtörli homlokát.)

Az én oldalamon? . . . Mi köze az oldalamnak hozzá, avagy neki az oldalamhoz?

Ha nem tudnák, hogy ennyire sem mutatja a körmet) érdekel a kislány, még bizony gondolnának valamit, de így (bizalmasan) azt hiszem -- gyantulanul beszélhetek.

— Ahá megvan! . . . (a homlokára üt.) Ez az! Most jut eszembe, hogy táncoltam én vele még egy négyest azóta. Természe-

— **Halálozás.** Vass József fővárosi műépítész, a lévai új Vigadó munkálatainak műszaki vezetője mult hó 29-én Raguzában, hol üdülés céljából tartózkodott, váratlanul meghalt.

— **Hőfuvas.** A mult hó 25-én hirtelen bekövetkezett zord idő beálltával a zsitivavölgyi h. é vasútvonalon forgalmi nehézségek állottak be, a szelepcsényi bevágásnál, hőfuvas következtében, Aranyosmarót felől egy napig szünetelt a forgalom.

— **Harmadik osztály a gyorsvonatokon.** Hir szerint az államvasutak igazgatósága újból foglalkozik azzal a reformmal, hogy a gyorsvonatokhoz harmadik osztályú kocsikat is csatoljanak. A legtöbb külföldi vasutaknál a gyorsvonatok már régen visznek III-osztályú kocsikat is. Nálunk ez a dolog még csak a kísérletezés stádiumában van.

Vegyészeti iparunk újabb sikerei. Örömmel értesülünk a Kabinaszappangyár r. t. ama sikereiről, melyeket legújabbán kitünő minőségű vegyészta Viaszszinszappan néven forgalomba hozott gyártmányának bevezetésével ért el. Kompetens tényezők egybehangzó nyilatkozata szerint e szappan hivatva van az összes külföldi gyártmányok kiszorítására. A Kabina féle Viaszszinszappan a t. vásárló közönségnek és olvasóinknak b. figyelmébe ajánljuk.

— **Összehasonlító kimutatás** A lévai m. kir. posta-távírdá-távbeszélő hivatal 1908 és 1909 évi forgalmáról. Helyben feladott: közöns. levélp. küldemény 1908.-ban 593892 1909.-ben 588328 7 napi számlálás átlagos eredménye. Ajánlott levél 1908.-ban 22848 1909.-ben 21972 tényleges eredmény. Pénzes levél 1908.-ban 3231 1909.-ben 3013 tényleges eredmény. Csomag 1908.-ban 19665 1909.-ben 21132 tényleges eredmény. Utalvány 1908.-ban 28625 1570390 érték K.

1909.-ben 29535 1.590.860 érték K. tényleges eredmény. Takarékp. és Cheque 1908.-ban 18049 5346 251 érték K. 1909.-ben 18717 521868 érték K. tényleges eredmény. Távirat 1908.-ban. 11385 1909.-ben 11803 tényleges eredmény. Közöns. levél p. küldemény 1908.-ban 686868 1909.-ben 657384 7 napi számlálás átlagos eredménye. Ajánlott levél 1908.-ban 22243 1909.-ben 22068 tényleges eredmény. Pénzes levél 1908.-ban 2378 1909.-ben 2440 tényleges eredmény. Csomag 1908.-ban 33626 1909.-ben 37499 tényleges eredmény. Utalvány 1908.-ban 23307 1601321 érték K. 1909.-ben 24541 1773957 tényleges eredmény. Takp. és Cheque 1908.-ban 1434 1598733 érték K. 1909.-ben 1530 1339843 érték K. tényleges eredmény. Távirat 1908.-ban 12917 1909.-ben 1366 tényleges eredmény. Megbízás 1908.-ban 968 1909.-ben 924 tényleges eredmény. Ajánlott levél 1908.-ban 12364 1909.-ben 12411 tényleges eredmény. Pénzes levél 1908.-ban 1637 1909.-ben 1668 tényleges eredmény. Csomag 1908.-ban 22818 1909.-ben 22998 tényleges eredmény. Távirat 1908.-ban 8578 1909.-ben. 10572 tényleges eredmény. Jövedéki bevétel 1908.-ban 8283225 1909.-ben 8517594 érték K. tényleges eredmény. Forgalmi bevétel 1908.-ban 7653310 1909.-ben 7387285 érték K. tényleges eredmény. Forgalmi kiadás 1908.-ban 7396315 1909.-ben 6974728 érték K. tényleges eredmény. Távbeszélések: Fizetett beszélgetés távolsági forgalom 1096. Fizetett beszélgetés helyi forgalom 6 Előfizetők közt általánnyért váltott beszélgetés távolsági forgalom 19552 helyi forgalom 1950. Összesen: 22604.

Nem muszaj adót fizetni. A magyar ember — sajnos — nagyon könnyen megbarátkozik olyan törvényen kívüli helyzettel, aminek a mostani, sőt még haszna is van belőle: az, hogy nem kell adót fizetnie. Igaz, hogy

később annál kelemetlenebb lesz, mikor majd a normális állapotok helyreállanak, mert akkor annál többet kell fizetnie a hátralékosoknak. De a pénzügyi hatóságok valóban komolyan veszik az exlex állapotot. Egy fizetési meghagyás került a kezünkbe, amelyen felhívják az adóst, ennyi meg ennyi illetéket fizessen meg, de csak a költségvetésen kívüli állapot megszűntével. Tehát maga a pénzügyi hatóság is figyelmezteti a feleket, hogy nem tartoznak ám adót, illetéket stb. fizetni; talán még el sem fogadnák attól, aki önként oda viszi. Meg kell próbálni.

Az exlex és az italmérők. A pénzügyminiszteriumnak egy régebbi rendelete kimondja, hogy az italmérőktől, mint kincstári jogosítványosoktól, a kiknek az italmérési engedéllyel existenciát ad az állam, teljes joggal megkivánható, hogy adójukat és egyéb köztartozásait pontosan fizessék s egyuttal ebből folyólag meghagyja a pénzügyigazgatóságoknak, hogy a köztartozások lerovása körül fizetőkészséget egyáltalában nem vagy nagyon csekély mértékben tanúsító italmérőktől az italmérési engedélyt vonják meg. Most kijelenti a pénzügyminiszter, hogy az italmérőktől az adóhátralékok az exlex tartalma alatt nem hajthatók ugyan be, de italmérési engedélyt feltehető hanyagság esetében most is megvonható.

— **Tizenkétezeröt magyar.** Ezzel a tizenkétezeröt magyarral ment ki több Fiumén keresztül Amerikába 1909-ben, mint az előző esztendőben. Összesen pedig huszonöt hájával mentek az új hazába, de főképpen a kenyeret kereső magyarok és 37.924-en voltak, akik Fiuméből indultak utnak a tengeren tulra, az újvilágba. Majdnem harmincznyolcezer ember! És most vegyük hozzá, hányan hagyták el titokban, lopva az országot, hogy Németországon keresztül jussanak ki Amerikába!

tesen... És ez a nagy szerelem oka hogyan!... Ha valaki két hét alatt egymásután két négyzet táncol egy leánnyal... persze, persze... (Mosolyog). Szegények, ha tudnák, hogy el is felejtettem már az egészet. De hadd beszéljenek... (Vállat vont). Hát nem úgy van?

Egyébként ennek a négyesnek kedves története van. Hallgassák csak!... Látom hogy a kislány, már mint Margit, magányosan áll az anyja oldalán. Kicsit busul is, vagy szórakozott. Megszólítom:

— Van már négyes táncosa Margitka?

— Igen — mondja bizonytalanul.

— Kivel táncolja?

Kissé habozott majd az unokabátyja nevét mondta. Láttam, hogy nincs kedvére a táncosa és szerettem volna megszabadítani tőle.

— Nem hagyhatná őt ott?

A kis lány szeme felvillant, ragyogott és alig rejtett örömmel mondta:

— De nem ingyen ám?

— Hát mit akar érte?

— Adjon egy gombostűt...

Adtam, adtam volna más is, mert mint már azt előbb is említettem, nagyon édes gyermek. Örömetest beszéltek, szívesen táncol vele, de még nem ok rá, hogy telekürtöljék a várost:

— Balog Péter szerelmes a Bérczy Margitba fülíg...

Nem bizony, mert Balog Péter nem az a legény, akit egy pár ragyogó szem, néhány kézszerítés levegény a lábáról.

Újra ismétlem, hogy nem vagyok szerelmes, de ha szerelmes tudnék lenni, hát inkább Margitba szeretnék, mint másba... Mert elképzelni a jelenetet, mikor az ember nyaka köré fonja gömbölyű karját és engedi, hogy megöleljék és szépen lesüti ábrándosan a szemét, amikor a fülébe sugják:

— Ó be szeretem!

Azután ráfelel az ő behizelgő, dallamos hangján:

— Én is!...

Lám egész költőt csinál belőlem ez a leány, hogy olyan dolgokat képzeljek, ami lángra gyújtja az ember véréit... De nézzük csak!... hát ha más is ilyen ábrándokat

szöveget és ha ő, is másról szövi álmait? ... Mert az könnyen meglehet, annál könnyebben, mert Vári Pista sokat legyekedik körülötte és ő is csinos legény.

Vári Pista! (kicsinylőleg mosolyog) Hát mit bánom én? ... Mit törődöm vele, ha ő ha más? ... Mit nekem a leány? bár bosszantana, ha olyan semmi ember kaparitaná el, mint Pista, de hát mit tegyek? ...

Én érzem és tudom itt belül, hogy egész érdektelen vagyok az ügyben, de a város azt beszéli, hogy fülíg vagyok vele...

Nem adtam és nem is adok az egész városra semmit és éppen azért megmutatom a jó nyelveknek, hogy nem vagyok egészen fülíg.

(Fel és alá jár: igazott.) Jó lenne, ha egy csokrot küldenék neki! ... talán levelet is írok hozzá! ... Tudja az Isten, mit és hogyan? Mert így van az ember, ha nem ért ez ilyen érzelmi bolondságokhoz... (zsebkendőt vesz elő és a homlokátörli. Ingerülten). Talán nem jó lesz a esot kor... avagy a levél?! ... Egyébként hiába mosolyognak, mert nem vagyok szerelmes Margitba... nem! ...

Irtá: Honti Henrik.

Biz ez szomorú statisztika, de még szomorubb az, hogy politikusaink üres szófecsérléssel töltik az időt, a helyett, hogy a nemzeti vagyon gyarapításán a közgazdasági élet minden ágának fejlesztésén és ezekkel a munkáskész foglalkoztatásával törődjenek. Így, de csakis így fog javulni ez a szomorú statisztika.

— **Országos szövetkezeti kongresszus.** A Magyarországi Szövetkezetek Szövetsége, melyet Károlyi Sándor gróf utolsó kezdeményezésére a nagy szövetkezetek és szövetkezeti vezetők egy esztendeje alakítottak csak meg, fontos és minden szövetkezetet érdeklő terv keresztülvitelére készül. Arról van szó, hogy ezen év tavaszán lehetőleg az összes szövetkezeteket összegyűjti Budapesten országos szövetkezeti kongresszusra. A szövettség, amely a Magyar Gazdaságszövetséggel szoros kapcsolatban működik, a szövetkezetek erkölcsi központja s így első sorban hivatott arra, hogy ilyen kongresszust össze hívjon. A kongresszustól már csak néhány hónap választ el. Egy időbe esik az Országos Központi Hiteszövetkezet áprilisi közgyűlésével.

Kérem a vidéki hírlapírók érdekében.

A vidéki Hírlapírók Országos Szövetsége, mely ma mintegy 300 rendes taggal, a vidéki napi és időszakos sajtó legkiválóbb hivatásos munkásait egyesíti magában, — a Budapesti Újságírók Egyesületének példáján felbuzdulva, szintén elhatározta, hogy tagjai részére betegsegélyező pénztárt létesít.

A budapesti intézmény alapítói a pénztár alapítóké gyanánt a fővárosi pénztáratételek bőkezűségéből néhány nap alatt közel 50000 koronát gyűjtöttek össze. Mi ebben is szerencsénk követni a központi pályatársak példáját, személyesen keresvén fel a vidéki pénztáratételek vezetőit, hogy támogatásaikat kikérjük, hogy áldozatkészségükre, ember szeretetükre apelláljunk, de ezt, sajnos leközvetlenül akadályok teszik lehetetlenné.

Ezton kopogtatunk pénztáratételeink fejében, amidőn hazafias bizalommal kérjük: tolmácsolják intézetük vezető testületei előtt azon eszedésünket, hogy a Vidéki Hírlapírók Országos Szövetsége Betegsegélyező Pénztárának alapítókéjéhez a lefolyt üzleti év eredményéből némi adománnyal, illetőleg egy egyszer s mindenkorra szóló alapító tagjársággal hozzájárulni kegyeskedjék. (Az alapító tagság díja legalább 150 korona, az adomány összege az adakozó belátására van bízva. A küldemények a Szegedi Kereskedelmi és Iparbankhoz címzendők.)

Pénztáratételeink vezetőségében a vidéki központok gazdasági és kulturális életének irányadó egységisei foglalnak helyet. Ezek

méltányolni fogják abbebi törekvésünket, hogy a vidéki sajtó munkásainak testületi tömörítése által a vidéki sajtó általános erkölcsi színvonalát emeljük, segélynyújtásunk által pedig a zsumalisztikai proletáriátust csökkentjük és az inségsbe jutott kártársakat a zülléstől megóvjuk, aminek a vidéki városok közviszonyai és intézményei talán legelső sorban érzik meg üdvös hatását.

Bizva kérésünk sikerében, előre is hálás köszönetet mondunk az adományért, illetőleg alapítványért, melyet annak idején a nyilvánosság előtt fogunk nyugtatni.

Szeged 1910 január elején.

A Vidéki Hírlapírók Országos Szövetsége nevében:

Szávay Gyula (Debrecen), elnök.

— **Anyakönyvi bejegyzések. Születések:** Bajtai János, Mocsári Anna; Julianna; Balla András, Faragó Julianna; András; Jakab Sándor, Kúcs Zsófia; Erzsébet; Brunczlik István, Gubó Apollónia; Mária; Halász Lukács, Matejovics Julianna; Mária. **Halálozások:** Herczog Lili 20 napos veleszületett gyengeség. Kanzler Kálmán 34 éves tüdővész. Özv. Juhász István 68 éves agylagyalás. Gál Sándor 21 éves tüdővész. Karmazsin Károly 79 éves heveny béthurut.

Szinészet.

(Műkedvelői előadás)

Vasárnap este volt az utolsó előadás hogy aztán a szinpadot, a taposkat átengedjék a publikumból lett színészeknek.

Vasárnap estére a szinlap a *Barátság*ből vigjátékokat jelezte, de közbejött akadályok miatt *Egyik olyan mint másik* szintén vigjátékokat adták, sőt békéltetőnek egy magán-jelenettel a *Boldogtalan asszony*-nyal meg is toldották. Ezt követte a *Kolostorból* melynek fráter Bláziuszát Dombay igazi művészettel adta, olyannyira gyönyörködtünk benne, hogy szinte elfeledtük, hogy egyszer már ezt is láttuk.

Dombayék a szinpadon vannak otthon s az ingó deszkák egy csöppet sem teszik bizonytalanná lépéseiket; ez oka annak hogy oly szives pártolásban részesültek. No meg hozzá járul ehhez az előadásnak az a könnyed, művészi módja, a melylyel az egyes jeleneteket átsiklanak.

Csütörtökön este volt a műkedvelői előadás, mint már előre is jeleztük Csiky Gergely szinművét a *Stomfay család* ot adták, részben a bars megyei tüdőbeteg szanatóriuma javára.

A csinosan földiszített terem zsufozásig megtelt helybeli és vidéki előkelőségeinkel kik mindvégig élénk érdeklődéssel kísérték

az uri műkedvelők sikerült játékát s leg-többször nyílt színen is megtapsolták azokat és zajos ovációt rendeztek tiszteletükre a hölgyeket pedig szép csokrokkal lepték meg.

A darab sima gördülékenységet nagyban elősegítette az, hogy a szereplők mindannyia tisztában volt szerepével és csodálatos biztossággal mozogtak a szinpadon.

Valóban zavarban vagyunk, mert nem tudjuk hogy kit említsünk előbb annyi bájos hölgy közül, mert hiszen mindannyia valóban rászolgált az elismerésre mindannyia csodálatos módon sikerülten oldotta meg feladatát; ugyszintén az urak is. Banálissá válnánk ha a szereplőknek névszerint is próbálnánk kifejezni elismerésünket s ezért csak Tuskó László tanítóképző int. növendéket emlíjük föl e helyen, mert az ő szereplését multi számban még nem jelezhetjük, ki az előadásban kitűnő szalon komikusnak bizonyult.

Az előadás után a közönség terített asztalokhoz ült mikor is elsőnek dr. Frommer Ignác a Szanatórium egy. elnöke szives szavakban üdvözölte a Dombay művészpárt a műkedvelő szereplőket s a jelenvölteket. Ezen kívül még számos szebbnél szebb föl-köszöntő hangzott el. Éjfél tájban már vigan ropták a táncot Sári és Bartos zenekarának hangjai mellett. A mulatság késő hajnalórákig a legfesztelembb hangulatban tartott. Valóban sajnáljuk, hogy a jelenlevők neveiket nem jegyezhetjük föl.

Lapunk zártakor még az elszámolás nem volt megejtve, s így nem tudhattuk meg, hogy mennyi jutott a szanatórium céljára.

645/1910 szám.

Hirdetmény!

Ezennel közhírré teszem, hogy Léva r. t. város képviselőtestületének f. évi január hó 20-ik napján tartott közgyűlésében hozott 360/1910. számú határozatával a városi szálloda, színház és bérnáz építésére szükséges költségek fedezésére a Magyar Jelzálog hitelbanktól 435000 korona kölcsön fölvételét határozta el s a kötvényt jóváhagyta; figyelmeztetem a város adófizető polgárait, hogy az 1886. évi XXII. t. cz. 25. §-a értelmében ezen határozat ellen a városi iktató hivatalban — 15 napon belül — benyújtandó felelőzéssel lehet élni. - -

Kelt Léván. 1910. febr. hó 1-én

Bódogh Lajos
polgármester.

Sipiczky cukrászdában Piacz-tér, Mártonffy-utca 2. sz. (Friedmann házban.) lehet kapni a legfinomabb ..

süteményeket, tortákat, desszerteket, bonbonokat, elsőrendű friss teasüteményeket, fagyalt, parfé, crém és minden a cukrászathoz tartozó alkalmi cikkeket finom kivitelben és jutányos árban.

Rendelések azonnal elkészítetnek! Tiszta és pontos kiszolgálás!

A n. é. közönség szives pártfogását kéri, tisztelettel SIPICZKY cukrász.

Közgazdaság

A tagosításról.

Az 1908 évi XXXIX t. c. nemkülönben ezen törvénycikk életbe léptetése alkalmával kiadott rendeletek a birtokrendezési munkálatoknak, főleg a tagosításnak új rendjét állapítják meg és igen sok oly intézkedést léptetnek életbe, amelyek biztosítani fogják, hogy a földbirtokosok, elsősorban pedig a kisbirtokosok a tagosítás révén ne károsodjanak.

Legfontosabb intézkedése a törvénynek kétségtelenül az, hogy a tagosítást a bíróság csak akkor rendeli el, ha azt a földmivelésügyi miniszter által kinevezett gazdasági szakbizottság a községre hasznosnak és célszerűen kivihetőnek mondja és a tagosítást kívánó birtoka a község tagosítandó területének egy negyedét teszi ki. Abban az esetben, ha a gazdasági szakbizottság a tagosítást kedvezőtlenül véleményezi, a bíróság ezt csak úgy rendeli el, ha az ez iránt folyamodók birtoka a tagosítandó területnek fele részét teszi ki.

Az új tagosítási eljárás különös figyelemmel van a mezőgazdasági érdekekre is, főleg az állattenyésztésre. Nevezetesen az új tagosítási eljárás szerint módjukban van a község birtokosainak új közlegelőket alakítani, viszont a meglévő legelőterületeket a tagosítási eljárásból kifolyólag semmi körülmények között nem szabad elvonni rendeltetésétől.

A törvény ezen újításai közül különösen jelentős az előbbi, mert hiszen régente a tagosítást elrendelő bíróság pusztán csak azt nézte, vajjon a tagosítandó terület fele részének a birtokosai kérik-e az eljárás megindítását, most azonban, előzetes vizsgálat tárgyává teszik, vajjon, hasznos-e a tagosítás az illető község gazdálkodási viszonyaira. Épp ily fontos újítása a törvénynek az is, hogy a tagosítást végző mérnökök ténykedését szigorú felügyelet alá helyezi. A mérnököktől külön képesítést kíván és munkájukat az e célra felállított kataszteri felmérési felügyelőséggel ellenőriztetni. Régente a tagosításnál ezen a ponton történt a legtöbb visszaélés. Ami panasz volt a tagosítás ellen az mind ide vezethető vissza, nevezetesen a mérnök annak kedvezett, akinek akart, aki e-kedvezést külön megfizette, és a mérnök munkája a legtöbbször szentírás, volt.

A birtoktestek osztályozásánál és becslésénél is új eljárást honosított meg a törvény. Nevezetesen az osztályozás és becslés a tagosítást vezető bíró személyes vezetése mellett, egy bizottság végzi, amelynek elnökét a földmivelésügyi miniszter által kijelölt gazdasági szakértőkből a bíró nevezi ki, míg egy rendes és egy pót tagot a bizottságba a különböző érdekcsoportok választanak.

A tagosítókra nézve azonban kétségtelenül legfontosabb újítás a tagosítási eljárás-

nál az, hogy az elrendelt tagosításnál a költségeket a kincstár előlegezi és azt a költségek viselésére kötelezettekől 8, illetve 10 éven át közzadók módjára hajtja be. Sőt ezentul is jelentékeny kedvezményeket nyújt még az állam, aki a költségek kivetése után 3 hónapon belül fizet, elengedi a tartozásának 15°.-át, 1 éven belül való fizetés esetén pedig a 10°.-át. Ha pedig a tagosítottó a tagosító földmérővel a község

belsőségének térképét megcsináltatják, az állam viseli a költségeknek egész 20°.-ig terjedő részét. 10°.-ot t. i. minden egyes esetben az állam vállalja magára.

(folyt. köv.)

A szerkesztésért a lapkiadótulajdonos felelős.

DOHÁNYZÓK

Saját érdekében áll, minden szivarkahüvely fogyasztónak, hogy egészségét kimélje és csak jó hüvelyt használjon a **Sorompó és Rizlabin**

szivarkahüvely a legjobb, egyszerű meggyújtásnál végig ég, nem bűzös, nem glizerines miért is a legjobban ajánlható.

100 darab ára 24 fillér.
1000 „ „ 2 kor.

Kapható: SCHULCZ IGNÁ CZ papírárubázában, Léván, Kazinczy-u. 2.

Legnagyobb választék báli cikkekben!

Legujabb női szövetek, selymek, tüllek, batisztok madeira himzések, selyem, gáz- és tülle-
echarpok, keztük, legyezők

LEGUJABB FÉRFI DIVATCIKKEK

cilinder, smokking ingek, keztük, nyakkendők, gallérok, kézelők, harisnyák és gombok

Holzmann Bódog

férfi és női divatruházában Léván

Használjunk
KABINA-féle!

**Viasz
szinszappant**

Mosáshoz a legjobb, legtakarékosabb;
egyszeri átdörzsölése ezzel, felér más
szappannal való 3-szoros átdörzsö-
léssel.

Tisztaságért szavatosság!

Medveggy Lajos
czukrászata Léván.

Ajánlja naponta frissen készült
süteményeit, desszerteket, bonbon-
kat, fagylat, parfee és krémeket.
Minden e szakmához tartozó cikkeket

Rendelések
felóra alatt készülnek.
Pontos kiszolgálás! — Olcsó árak!

Interurban telefon 12.

TÜZIFA,

porosz szén
és

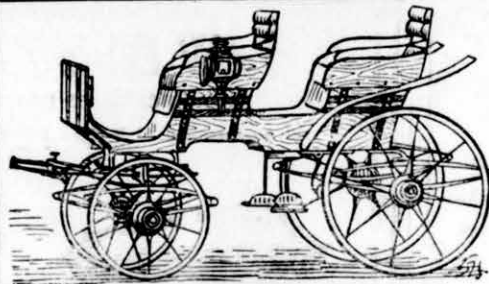
pirszén
rendeléseket
elfogad és
házhoz szállít

Braun József és Fia

(Honvéd-utca, Wertheimer-ház.)

HÁZ

Hont megye Bátban 294. sz. 3 szoba,
konyha, kamra, fűskamra, pincze, 2
konyhakert május 1-től bérbe adó,
esetleg eladó. Fejtételek Léván.
Tokody Imrénél tudhatók meg.

Motorerőre berendezett

kocsigyár!!

Györgyi Bajos ajánlja tulhalmozott
izléses kocsik és
lőszerszám raktárait, valamint utazó bőrön-
dök és bőr-dizsmunkák. ■ ■ ■
■ ■ ■ Használtkocsik előnyös árban
■ ■ ■ javíttatnak vagy becséreltetnek! ■ ■ ■

Vonalozott

üzleti könyvek, naplók, főkönyvek, pénztár könyvek,
strazzák, másolókönyvek kiváló tartós kötésben,
finom, jó papirosból, tiszta, gondos munka, —

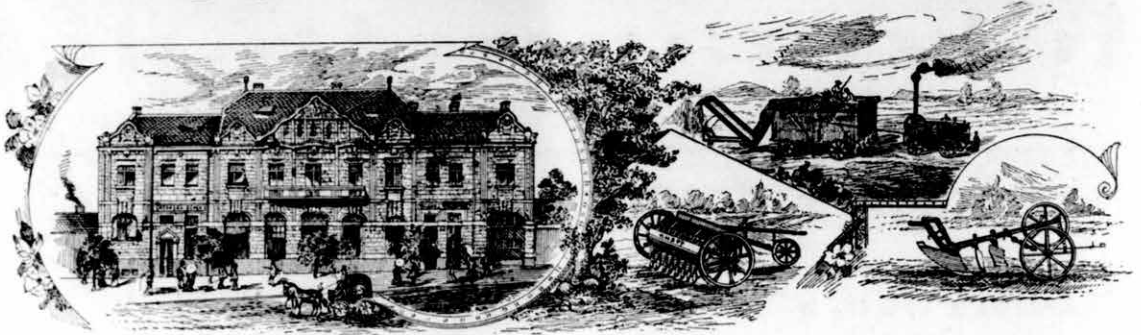
kellemes kezelés. Dus választék, olcsó árak mellett kaphatók

Schulcz Ignác papíráruházában és
könyvnyomdájában

Léván.

Mezőgazdasági- és varrógépek legnagyobb raktára:

Knapp Dávidnál Léván.

Hoffher és Schrantz
Mayfarth Ph. és Tsa.
Mc. Cormick ***

gépeinek vezérképviselete.

Ganz-féle motórok
állandóan üzemben
láthatók. ***

Műkölapos jégszekrények. —><— Világhírű láncoskutak.
Községi és kerti fecskendők.

KOHN NATHAN
ZSARNÓCZA.

Modern lakberendezések

—• készítője. —•

Megbízható bevásárlási forrás.

Levélben megkeresésre mintákkal
személyesen teszem tiszteletemet.

Lakás

május 1-re, mely

4 szobából

mellékhelyiségekből áll,

jó pincze, valamint

raktárakkal kiadó.

Bővebben megtudható

a kiadóhivatalban.

WEISZ SIMON

NÓRINBERGI- ÉS RÖVIDÁRU NAGYKERESKEDÉSE

LÉVA, PETŐFI-UTCZA.

Dús választéku raktárt tart

fa ércz koporsókból

koszorúk és az

összes temetkezési cikkekből.

STEINER JÓZSEF

kárpitos-, diszító és butorkereskedő

LÉVÁN, Petőfi-utca 13. szám.

Kárpitos és diszító munkák a legújabb kor követelményei szerint a leggyorsabb idő alatt pontosan készülnek.

Saját asztalos műhelyemben a legmodernebb lakberendezéseket készítek. Helyben, hívásra hához megyek!

